

Закарпатський інститут післядипломної педагогічної освіти

Завдання для II етапу Всеукраїнської олімпіади з української мови та літератури для шкіл з мовами навчання національних меншин

8 клас

Українська література

I. Доведіть або спростуйте думку «Успіх – це вміння крокувати від однієї невдачі до іншої, не втрачаючи ентузіазму» (Вінстон Черчилль).

12 балів

II. 1. Установіть відповідність між назвою твору та жанром, до якого він належить:

1 «Маруся Богуславка»	А поезія-медитація
2 «Зажурилась Україна»	Б поема
3 «Мені однаково, чи буду...»	В історична пісня
4 «Давня казка»	Г дума
	Д народна казка

4 бали

2. Прочитайте уривок. Вкажіть назву та автора твору.

«... Без неї – ніщо ми, як порох і дим,
Розвіяний в полі вітрами...
Любіть Україну всім серцем своїм
І всіми своїми ділами.»

2 бали

3. Розташуйте частини твору Лесі Українки «Давня казка» у порядку розвитку подій.

- А на прохання Бертольда поет складає серенаду для Ізідори
Б автор звертається до читачів із настановою ознайомитися з казкою
В поет знайомиться з Бертольдом, між ними виникає конфлікт
Г поета ув'язнюють, Бертольд помирає

4 бали

Українська мова

I. Спишіть речення, уставляючи потрібні за змістом інфінітиви з довідки. У виділених реченнях підкресліть граматичну основу, визначте вид присудка.

Знакові рухи голови під час спілкування можуть ... з рухами рук. Схилення голови до нерухомого плеча може ... сумнів. Хіба може ... собі вихована людина закласти ногу на ногу і гойдати нею вгору-вниз або крутити ступнею перед очима співрозмовника? Неканонічні звукові знаки можуть ... у спілкуванні людей із тваринами та птахами. Іноді свистом невеликої інтенсивності людина може ... подив, спричинений якоюсь неприємною несподіванкою.

Довідка: виражати, означати, дозволити, використовуватися, поєднуватися

(по 1 балу за кожне правильно вставлене слово та за правильно підкреслений та визначений присудок) 7 балів

II. Установіть відповідність між фразеологізмами й синонімічними з ними дієсловами.

1) впасти в око	А насміхатися
2) робити вигляд	Б завмирати
3) скалити зуби	В сподобатися
4) викинути з голови	Г мовчати
5) вrostати в землю	Д забути
6) валяти дурня	Е прикидатися
7) набрати в рот води	Є байдикувати

7 балів

III. Від поданих слів утворіть похідні, обираючи префікс *пре-*, *при-* або *прі-*. Утворені слова запишіть.

Вчити, міряти, думати, бігти, широкий, далеко, хворіти, чудовий, завзятий, ступити, хоробрий, солодкий, міський, мудрий, дивний, ховати, берегти, вокзальний, кріпити, тягти, шити, ставити, чесати, робити.

12 балів

IV. Складіть і запишіть:

- 1) поширене речення зі складеним дієслівним присудком;
- 2) спонукальне окличне речення;
- 3) речення з простим підметом;
- 4) речення зі складеним іменним присудком.

8 балів

Усього – 56 балів

Закарпатський інститут післядипломної педагогічної освіти
Завдання
для II етапу Всеукраїнської олімпіади з української мови та літератури
для шкіл з мовами навчання національних меншин
9 клас

Українська література

I. Доведіть або спростуйте думку «Є лише один шлях, щоб уникнути критики: нічого не робити, нічого не говорити і бути ніким» (Арістотель)

12 балів

II. 1. Установіть відповідність між назвою твору та жанром, до якого він належить:

1 «Місяць на небі, зіроньки сяють»	А байка
2 «Повість минулих літ»	Б бурлескно-травестійна поема
3 «Бджола та Шершень»	В літопис
4 «Енеїда»	Г повість
	Д родинно-побутова пісня

4 бали

2. Прочитайте уривок. Вкажіть назву та автора твору.

«... Знаю, що смерть – як коса замашна,
 Навіть царя не обійде вона.
 Байдуже смерті, мужик то чи цар, -
 Все пожере, як солому пожар.
 Хто ж бо зневажить страшну її сталь?
 Той, в кого совість як чистий кришталь...»

2 Бали

3. Які з перерахованих проблем розкриваються у творі «Енеїда» І.П.Котляревського? Оберіть відповідні пункти.

- А захист рідної землі від ворогів
- Б захист довкілля
- В розгульний спосіб життя панівної верхівки
- Г почуття громадянського обов'язку
- Д відносини між дітьми
- Е булінгу
- З хабарництво, злочинство та інтригантство

4 бали

Українська мова

I. . Спишіть, уставляючи, де потрібно, пропущені букви або знаки.

Юніст.., кіс..лявий, чотир..ма, св..ято, прем..єра, якіс..ний, сервіс..ний, п..ятнадцять, шіс..надцять, попід тин..ю, дит..ясла, во..зал, я..би, ател..є, моло..ьба, фля..ка, пля..ка, знан..я, стат..я, дол...ар, Мар..їн, миш..як, голу.. ка, залю..ки.

12 балів

II. Установіть відповідність між фразеологізмом і його значенням. З двома фразеологізмами складіть речення.

<i>Фразеологізм</i>	<i>Значення</i>
1 ні світ ні зоря	А ніколи
2 ні кілка ні дрючка	Б рано
3 ні вдень ні вночі	В байдуже
4 ні гаряче ні зимно	Г нічого
	Д мовчки

6 балів

III. Приєднайте до частини «Лелеки повернулися до рідного гнізда...» запропоновані варіанти та з'ясуйте тип кожного з утворених речень.

Варіант завершення речення

- 1... як заструменіли весняні ручаї.
- 2... і заходилися його лагодити.
- 3... і враз ожила простора садиба.
- 4... перелетівши сині моря.

Тип речення

- А просте з відокремленими членами
- Б просте з однорідними членами
- В складнопідрядне
- Г складносурядне
- Д складне безсполучникове

4 бали

IV. Доповніть речення. Запишіть їх, підкресліть граматичні основи, у дужках запишіть тип речення (просте чи складне (вказіть тип), ускладнене (вказіть чим) чи неускладнене)

1. Отак би й минула для Ксенії ще одна осінь 2. У хаті було тихо, затишно, тепло 3. Доріна познайомилася з Естер цієї весни... . 4. Осінній вечір зустрів Іллю очищеним небом 5. Сіло сонце.... 6. У замітці йшлося про нього...

12 балів

Усього – 56 балів

Закарпатський інститут післядипломної педагогічної освіти

Завдання для II етапу Всеукраїнської олімпіади з української мови та літератури для шкіл з мовами навчання національних меншин

10 клас

I. Доведіть або спростуйте думку «Інші ролі зайняті, тому будьте собою» (Оскар Вайльд).

12 балів

II. 1. Установіть відповідність між назвою твору та жанром, до якого він належить:

1 «Хіба ревуть воли, як ясла повні?»	А новела
2 «Мартин Боруля»	Б повість
3 «Мойсей»	В роман
4 «Intermezzo»	Г п'єса
	Д поема

4 бали

2. Прочитайте уривок. Вкажіть назву та автора твору.

«Не чорна хмара із синього моря наступала, то виступала Мотря з Карпом із-за своєї хати до тину. Не сиза хмара над дібровою ставала, то наближалася до тину стара видроока Кайдашиха, а за нею вибігла з хати Мелашка з Лавріном, а за ними повибігали діти. Дві сім'ї, як дві чорні хмари, наближалися одна до другої, сумно й понуро...»

2 Бали

3. Що з перерахованого позитивно вплинуло на Чіпку Вареника у творі «Хіба ревуть воли, як ясла повні»? Оберіть відповідні пункти.

- А дитинство байстриюка
- Б кохання до Галі
- В відсудження землі
- Г добродійна поведінка та повчання баби Оришки
- Д обрання Чіпки в земство
- Е успіхи у веденні господарства
- З лихе товариство, що штовхало до злочинства

4 бали

Українська мова

I. Приєднайте до фрагмента речення (1–4) відповідний за значенням фразеологізм (А – Д).

Фрагмент речення

- 1 Екскурсовод знає наше місто [...].
- 2 Схожі Даринка із сестрою [...].
- 3 Раптовий приїзд гостей був [...].
- 4 Офіціант крутився на зміні [...].

Фразеологізм

- А як грім з ясного неба.
- Б як свої п'ять пальців.
- В як білка в колесі.
- Г як гриби після дощу.
- Д як дві краплі води.

4 бали

II. Запишіть парами слова іншомовного походження та їх українські відповідники.

Азарт, орфографія, дуель, вакцина, ліквідація, конкурент, реставрація, форум, дефіцит, симпатія.
Суперник, приязнь, запал, нестача, зібрання, двобій, знищення, відновлення, правопис, щеплення.

10 балів

III. Перепишіть речення; на місці крапок, де треба, вставте пропущені букви.

1. Новий директор пос..лився при школі у двох маленьких кімнатах. Сухомлинс..кий вставав рано і, щоб не розбудити дружину й малих дітей, навшпин..ках виходив з квартири. 2. З багат..ма вчителями він був знайомий, та за дні спіл..ної роботи вони ще біл..ше здружилис.. . 3. Слухаєш.. Василя Ол..ксандровича на педраді і дивуєш..ся: н..вже у н..го вистачит.. терпцю? 4. Відчуття краси слова облагороджує духовний с..віт людини ще в ран..ому дитинстві. У ц..ому відчут..і — одно з дж..рел людс..кої культури. 5. Питан..я, що стояло с..огод..ні на порядку ден..ому, було дуже важливе. 6. Сухомлинс..кий знав педагогічні праці Коменського так само, як мат..рин..с..кі піс..ні. (З тв. І. Цюпи)

(по 0,5 балів за кожне, правильно записане слово) 12 балів

IV. Доповніть речення *Я знаю...* кожним із запропонованих варіантів. Утворені речення запишіть, правильно вживаючи розділові знаки, визначте тип речення і вкажіть у дужках.

А ... мова мамина свята.

Б ... Миколу ще з дитинства.

В ... якою буде погода завтра.

Г ... ти ж і не здогадуєшся.

(по 1 балу за кожне правильно записане речення і за правильно визначений тип речення)

8 балів

Усього – 56 балів

Закарпатський інститут післядипломної педагогічної освіти

**Завдання
для II етапу Всеукраїнської олімпіади з української мови та літератури
для шкіл з мовами навчання національних меншин**

11 клас

Українська література

I. Доведіть або спростуйте думку «Найкращий метод, щоб почати щось робити – перестати говорити і почати робити» (Волт Дісней)

12 балів

II. 1. Установіть відповідність між назвою твору та жанром, до якого він належить:

1 «Я (Романтика)	А поезія
2 «Місто»	Б усмішка
3 «Моя автобіографія	В новела
4 «Мина Мазайло»	Г урбаністичний роман
	Д сатирична комедія

4 бали

2. Цей термін вживається для позначення стилю ранньої лірики одного із українських поетів 20-их рр. ХХ ст. Основні ознаки цього стилю: музикальність і ритмічність строф, митець передає мінливі асоціативні враження, майже слово стає символічним натяком; характерними для цього стилю є поняття «кольоровий слух», «слуховий колір», «поетичний всесвіт» та подібні. Назвіть поета, про якого йде мова, та вкажіть назву збірки, яка дала назву стилю

2 бали

3. Оберіть із запропонованого переліку імена жінок, які мали вплив на Степана Радченка з твору В.Підмогильного «Місто».

- А Надійка
- Б Тамара Василівна
- В Маруся
- Г тьотя Мотя
- Д Зоська
- Е Уля
- З Рита

4 бали

Українська мова

I. Доберіть до кожного речення, у якому зроблено пропуск, відповідний за значенням фразеологізм.

Речення

1 Ініціативна група висадила на пустирі дерева, вирішивши так [...] комунальників.

2 Для успішного перебігу будь-якої справи важливим є правильний розподіл обов'язків: головне – [...] людину з лідерськими якостями.

3 Оцінюючи чийсь учинки, не будьте категоричними, якщо не знаєте всіх обставин, спробуйте себе [...] іншого.

4 За такого непередбачуваного перебігу подій доведеться [...] все: або пан, або пропав!

Фразеологізм

- А поставити на місце
- Б поставити на чолі
- В поставити на карту

Г поставити перед фактом
Д поставити на ноги

4 бали

II. Спишіть текст, уставляючи (де потрібно) розділові знаки.

Якось у одного мудреця запитали Як можна розпізнати духовну людину

І мудрець відповів Людина це не те що вона говорить і не те якою вона здається. Це та атмосфера яка створюється у її присутності. Ось що є свідченням Тому що ніхто не здатен створити атмосферу яка не належить його душі (За матеріалами сайту coma.in.ua)

7 балів

III. Відредагуйте речення та запишіть їх.

1. Молодь України – це передовий авангард нашої незалежної держави. 2. Ще й досі тривають дискусії та суперечки вчених щодо походження видів. 3. На лекціях з етики професор розповідав студентам, як тактичніше вчинити в тій чи тій не надто приємній ситуації. 4. Агенція «Без проблем!» – це професійне обслуговування всіх ваших міроприємств. 5. Словник являється надійним джерелом інформації. 6. В актовій залі зібралось багато бувших працівників фірми. 7. На слідуючому тижні розпочне роботу науковий семінар.

7 балів

IV. Запишіть складні іменники разом або через дефіс. Поясніть їх правопис.

(Дощо)мір, (авіа)(моторо)будування, (віце)адмірал, (хліб)сіль, (життє)пис, (перекоти)поле, (п'яти)річка, (стоп)кран, (міні)футбол, (лісо)сплав, (радіо)комітет, (купівля)продаж, (лікар)еколог, експорт(імпорт), (мати) (й) (мачуха), (чар)зілля, (блок)система, (прем'єр)міністр, (кіловат)година, (сто)річчя, (тепло) (й) (гідро)електростанція, лікар(терапевт), інженер(механік), звіробій(трава).

12 балів

Усього – 52 бали